

ring med Klorzink (med eller uden Tjæreolietilfætning). Af de nævnte 3 Fremgangsmaader er Paradies' kun lidet kjendt, Blythes er den billigste, da den kræver mindst Tjæreolie, hvad der dog gaar ud over Imprægneringens Godhed, og Bethells er utvivlsomt for Tiden den mest ansete, men tillige den kostbareste. Den erfarne Imprægneringsentreprenur Julius Nuttgers har ogsaa angivet en særlig Fremgangsmaade for Imprægnering med Tjæreolie, navnlig for Bøgevellær, hvorved disse skulde blive fuldstændig gjennemtrængte af Olien. Fremgangsmaaden er dog ikke endnu anvendt i Praxis paa Grund af Kostbarheden.

Af de foran nævnte Imprægneringsstoffer bør Opmærksomheden i Særdeleshed rettes paa Klorzinkopløsningen, som er den vistnok med god Grund mest anvendte. Den foretages i Særdeleshed efter Burnetts Fremgangsmaade, og om samme foreligger der en Betænkning fra 1872 af foran nævnte Kemiker, Dr. Kolbe i Leipzig, til Dresdener Jernbanebestyrelse, af hvilken Betænkning følgende fremgaar:

Forud for Imprægneringen undergaa Svellerne en Operation, som kaldes „Dampningen“. Ved denne udludes en Del af Træets Eggehvdestof (i hvilket Raadenstaben for Træet fremkaldes), og Resten af dette Stof koagulerer, hvorved dets Tilbøielighed til let at raadne formindskes noget. Det er dog ikke tilstrækkeligt at at „dampe“ Træet, thi ved at være udsat for Fugtighedens og Lustens Paavirkning ophører det koagulerede Eggehvdestof at modstaa Forraadnelse, og derfor maa der tilføies et Stof, som bevarer herimod. Som saadant Stof indtager Klorzinken, næst efter Kresot, en fremragende Plads. Da Klorzink er meget let opløselig i Vand, eigner det sig fortrinlig til Imprægneringssemne. Men ved den dermed imprægnerede Svellens Henliggen i Ballasten, udsat for Veirigtets Fugtighed, udbastes efterhaanden den indpreskede Klorzinkmængde, og dette har viist sig at kunne ske i Løbet af 5 Aar, hvorefter det i Træet værende koagulerede Eggehvdestof atter bliver modtageligt for Raadenstab, og Svellen vil derefter være at betragte som uimprægneret. En Svelle vil saaledes ved Imprægnering med Klorzink alene — i hvert Fald, naar Opløsningen kun har haft en svagere Styrke end 3° B. — ikke kunne paaregnes at vinde mere end omtrent 5 Aars længere Varighed. Karbolsyre har betydelig stærkere antiseptiske Virkninger end Klorzink og vil paa Grund af sin ringe Opløselighed i Vand bedre modstaa Udvaskning under Svellens Henliggen i Ballasten, hvorfor en Tilfætning deraf til Klorzinkopløsningen vil forlænge Eggehvdestoffets Modstand mod Forraadnelsen yderligere.

Det bemærkes, at Imprægneringen slet ikke eller kun i meget ringe Grad strækker sig til Rjærnen i Ege- og Fyrtretræ, der paa Grund af sin større Tæthed og Harpizholdighed modstaar Opløsningens Indtrængen. Derimod kan Bøgetræet, naar det er frit for „Rødbjærne“, helt gjennemtrænges deraf.

Om „Dampningens“ Nytte er der senere opstaaet Tvivl, men den benyttes dog endnu overalt. I Sachsen har man i Aar undertaget Spørgsmaalet fornyet videnskabelig Undersøgelse uden dog at komme til noget bestemt Resultat.

Endnu bør omtales den Fremgangsmaade, som anvendes for Bøgen paa den Imprægneringsanstalt, der findes paa Fyrst Bismarcks Gods „Friederichsrube“ og ledes af den som Autoritet i Udnyttelsen af Skovprodukter ansete Overforster Lange. Der lægges særlig Vægt paa en grundig Udludning af Træet, og denne søges opnaaet ved en 8 Timers Røgning i Ralkmælk med Sodatilfætning. Denne Proces træder i Stedet for „Dampningen“ og for en Del Produkters Vedkommende anses dermed Præpareringen for sluttet. Skulle antiseptiske Midler anvendes, da foretages — efter Røgningen — Imprægnering med Klorzink og Karbolsyre eller karbolsyreholdig Tjæreolie, men under lavere Tryk end ved den Burnett'ske Methode, hvilket lavere Tryk anses for tilstrækkeligt efter den anvendte Udludningsmethode og mindre skadeligt for Bøgetræets Cellevæv der paastaas at lide — ja endog at kunne briste — ved det stærke Tryk, som ellers anvendes. Produkterne fra den her omthandlede Anstalt anvendes til Brolægningsklobser, Parketgulve, Planter og Brædder til Jernbanevogne osv., og udbringes til ca. 180 Ore pr. Kubikfod.

C. Imprægnering ved egen Foranstaltning eller ved Entreprenurer.

En Del Baner udføre selv Imprægneringen i egne Anstalter. Dette er Tilfældet i Hannover, Brunsvig, Bayern og tildeels i Østerrig. De sachsiske, østrijnske,